

Маргулов Артур Худувич

доктор історичних наук, доцент,
професор кафедри соціально-
гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ: КОНТЕКСТ ОСВІТНІХ ТРЕНДІВ

Ключовими завдання МОН України на 2021 рік є впровадження цифрової трансформації освіти й науки. Формат такої діяльності пов'язаний із сучасними глобальними викликами, головним із яких є перехід суспільства від індустріальної епохи до цифрової, інформаційно-технологічної. Неодмінність та незворотність цих процесів підтвердив перебіг пандемії COVID-19. В умовах соціального дистанціювання підтримка суспільної комунікації відбувається саме завдяки розвитку таких технологій.

Пріоритетними завдання міністерства є: затвердити Концепцію цифрової трансформації освіти й науки України; забезпечити учасників освітнього процесу електронними освітніми ресурсами; створити умови для підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти з інформаційно-цифрової компетентності; забезпечити функціонування програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (ПАК «АІКОМ»); запустити інформаційну систему управління професійною (професійно-технічною) освітою (EMIS); модернізувати Єдину державну електронну базу з питань освіти (ЄДЕБО); створити онлайн-платформу для комунікації між учасниками інноваційного процесу («Наука та бізнес»); реалізувати проєкт SELFIE у пілотних школах і закладах професійної освіти – платформа для самооцінки закладами освіти стану своєї цифрової готовності; приєднатися до процесів створення та розбудови Європейської хмари відкритої науки (EOSC); удосконалити та наповнювати контентом платформу «Всеукраїнська школа онлайн» [1].

Такі амбітні плани міністерства потрібно лише вітати, але реалії системи освіти, на жаль, можуть гальмувати ці процеси. Так, за свідченням попереднього очільника міністерства, у 2019 році існували школи, не оснащені Інтернетом. На Закарпатті 12,1 % таких шкіл, у Житомирській області – 19,3 %. У половини українських шкіл швидкість Інтернету є меншою за 10 Мбіт/с. Станом на 2019 рік у 413 школах відсутні комп'ютери [2]. Іншим негативним явищем є формат кадрового забезпечення освітнього процесу. Т. Власюк визначила процес скорочення науково-педагогічних працівників у ЗВО III–IV рівня акредитації. На початок 2018/2019 навчального року порівняно з 2010/2011 кількість науково-педагогічних працівників скоротилась на

36 251 особу (25,41 %). Також негативною тенденцією є скорочення кількості науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь кандидата наук, – на 6 298 осіб (9,44 %), учене звання доцента – на 3 731 особу (8,36 %) і доктора наук – на 934 особи (7,68 %). Позитивним є зростання на кінець досліджуваного періоду кількості осіб, що мають науковий ступінь доктора наук, на 646 осіб (4,83 %) [3].

Розуміючи незворотність процесів діджиталізації освітнього простору, ми повинні констатувати суттєве відставання вітчизняної галузі від світових аналогів. Дається в знаки системне недофінансування, технічна відсталість, відсутність престижності викладацької професії та інші чинники.

Сучасна інформаційно-технологічна модернізація освітньої системи повинна докорінно змінити її, але глибинні проблеми галузі можуть суттєво уповільнити цей процес та відтермінувати його результативність.

1. Цифрова трансформація освіти і науки є однією з ключових цілей МОН на 2021 рік. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/cifrova-transformaciya-osviti-i-nauki-ye-odniyeyu-z-klyuchovih-cilej-mon-na-2021-rik-sergij-shkarlet> (дата звернення: 10.04.2021).

2. 1 мільярд на комп'ютери та інтернет у школах – рішення уряду. URL: <https://nus.org.ua/news/1-milyard-na-komp-yutery-ta-internet-u-shkolah-rishennya-uryadu/> (дата звернення: 10.04.2021).

3. Власюк Т. М. Оцінювання кадрового забезпечення системи освіти: регіональний аспект. *ВІСНИК КНУТД. Серія: економічні науки*. 2019. № 4 (137). С. 8–21.

Микитенко Марина Віталіївна
аспірантка Криворізького
державного педагогічного університету
(м. Кривий Ріг, Україна)

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ОСНОВА ДОСТУПНОСТІ ОСВІТИ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного й культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями й культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору [4, с. 1].